**Lausunto**

**Päivämäärä:** 14.10.2025

Valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto

Viite: 2025 III LTAE (HE 152/2025 vp)

# Vuoden 2025 kolmas lisätalousarvioesitys

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle esitetään nimellisesti 5,6 miljoonan euron lisäystä vuoden 2025 kolmannessa lisätalousarvioesityksessä. Todellinen lisämäärärahan tarve on 2,5 miljoonaa euroa. Väyläverkon kehittämismomentille 31.10.77 esitettävästä 3,1 miljoonan euron lisäyksestä 0,1 miljoonaa euroa on lisätalousarviossa momentille 12.31.10 tuloutettavien CEF-tukien maksatusten osoittamista väylähankkeille. Lisäksi lisätalousarvioesitykseen sisältyy momentilla 31.10.77 3 miljoonan euron aikaistus vuodelta 2026 vuodelle 2025 hankkeen Vt 9 parantaminen ja st 562 Lentokentäntien liikennejärjestelyt osalta.

Lisätalousarviossa esitetään väyläverkon kehittämismomentille 170 miljoonan euron valtuutta ja 100 000 euron määrärahaa uuden jäänmurtajan hankintaan. Jäänmurtajan rakentamiseen on myönnetty 42,22 miljoonaa euroa CEF-tukea kesällä 2025. Hankkeen etenemisen ehtona on, että tukisopimus komission kanssa allekirjoitetaan. Uusi jäänmurtaja on tarkoitus myydä valmistumisensa jälkeen vuonna 2029 jäänmurtopalvelun tuottajalle, joka maksaa aluksesta käyvän hinnan. Hankinta katettaisiin vuodesta 2026 alkaen väyläverkon kehittämismomentin väliaikaisilla määrärahajärjestelyillä, jotka katettaisiin myönnetyllä CEF-tuella sekä jäänmurtajan myynnistä saatavilla tuloilla. Jäänmurrolla on keskeinen rooli Suomen ulkomaankaupalle, taloudelle ja huoltovarmuudelle.

Esityksiin sisältyy väyläverkon kehittämismomentille myös valtuuksien korotukset kahdelle käynnissä olevalle väylähankkeelle. Hankkeen Mt 180 Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltojen uusiminen valtuutta korotettaisiin 5 miljoonalla eurolla 128 miljoonasta eurosta 133 miljoonaan euroon. Valtuuden korotustarve aiheutuu ennakoitua suuremmista rakentamiskustannuksista Kirjalansalmen sillan osalta. Lisävaltuus tarvitaan hankkeen loppuun saattamiseen koko hankelaajuudessa ja tavoitteiden mukaisessa laatutasossa. Valtuuden korotusta vastaava lisämäärärahatarve ajoittuu vuodelle 2026 ja katetaan muilta hankkeilta säästyvistä määrärahoista. Hankkeen Kuopion ratapihan parantaminen 1. vaihe valtuutta korotettaisiin 6 miljoonalla eurolla 43,5 miljoonasta eurosta 49,5 miljoonaan euroon. Valtuuden korotustarve aiheutuu hankkeessa toteutetun Maaherrankadun sillan kannen epäonnistuneesta valutyöstä, jonka johdosta Väyläviraston tulee varautua työn teettämiseen toisella urakoitsijalla. Lisävaltuuden myötä Väylävirastolla on mahdollisuus tarvittaessa kilpailuttaa epäonnistuneen sillan purku ja uuden sillan rakennustyö ja hakea urakoitsijalta kustannukset jälkikäteen. Valtuuden korotusta vastaava lisämäärärahatarve ajoittuu vuosille 2025—2027 ja katetaan muilta hankkeilta säästyvistä määrärahoista.

Maa- ja vesialueiden korvaukset ja hankinnat –momentin 31.10.76 arviomäärärahaan esitetään 10 miljoonan euron vähennystä noin 25 miljoonaan euroon ennakoitua pienemmän määrärahatarpeen takia. Hallinnonalan arvonlisäveromomentin 31.01.29

arviomäärärahaan esitetään puolestaan tarvearvion kasvusta aiheutuvaa 5 miljoonan euron lisäystä 575 miljoonaan euroon ja Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantaminen -momentin 31.20.43 arviomäärärahaan 7,5 miljoonan euron lisäystä 96,5 miljoonaan euroon. Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain (1277/2007) mukaisen tuen tarve on kasvanut aluskannassa tapahtuneista muutoksien sekä miehistökustannusten kasvun takia. Lisäksi esitykseen sisältyy joitakin momenttien välisiä teknisluonteisia määrärahojen siirtoja.